

مدیرعامل بورس انرژی از افزایش حجم و ارزش معاملات در تابلوهای سبز و آزاد می‌گوید

برق سبز در مدار رقابت

ارزش معاملات برق در سال جاری از ۱۱۰ هزار میلیارد تومان گذشته است

گفت‌وگو

حدیث حدادی

گروه اقتصادی

سامانه به‌خط معاملات برق در بورس انرژی ایران با هدف افزایش شفافیت، کاهش بوروکراسی و تسهیل فرآیندهای معاملاتی راه‌اندازی شد. این سامانه با حذف روش‌های سنتی ثبت سفارش، امکان خرید و فروش مستقیم و آنلاین برق را برای فعالان بازار از جمله نیروگاه‌ها، شرکت‌های خرده‌فروشی و

مشترکان واجد شرایط فراهم می‌کند. این تحول که گامی مهم در جهت هوشمندسازی بازار برق محسوب می‌شود، با ارتقای شفافیت در ثبت سفارش‌ها و انجام معاملات، زمینه‌ساز رقابت سالم‌تر و تعمیق تعامل مستقیم میان عرضه‌کنندگان و متقاضیان در بورس انرژی خواهد بود.

در همین راستا محمد نظیفی، مدیرعامل بورس انرژی ایران در گفت‌وگو با خبرنگار روزنامه

منظور از «برق سبز» در بورس انرژی چیست و چه تفاوتی با معاملات عادی دارد؟

برق سبز به برق تولید شده از منابع تجدیدپذیر اطلاق می‌شود که در بورس انرژی در تابلوی جداگانه‌ای به همین نام مورد معامله قرار می‌گیرد. این برق توسط نیروگاه‌های خورشیدی، بادی، زمین گرمایی و برق آبی تولید می‌شود.

یکی از ویژگی‌های بازار معاملات در این تابلو کشف قیمت برق به صورت اقتصادی و آزاد بر اساس سازوکار عرضه و تقاضا است که سود قابل توجهی در برای فروشندگان به همراه دارد. این مزیت اقتصادی دلیل اصلی رشد چشمگیر حجم و ارزش معاملات برق سبز در بورس انرژی طی سال جاری بوده است.

چه عواملی باعث می‌شود که خریداران به سوی خرید برق از بورس انرژی ترغیب شوند؟

دو دسته از متقاضیان به خرید برق از بورس روی می‌آورند. دسته اول، شامل برخی دستگاه‌های دولتی و ادارات می‌شود که طبق قانون موظف هستند درصد معینی از برق مصرفی خود را از طریق تابلوی برق سبز بورس انرژی تأمین کنند.

این الزام قانونی خود به عنوان مشوقی برای سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر عمل می‌کند. دسته دوم،

خریدارانی هستند که به دلیل اطمینان از تحویل برق در بورس انرژی به این بازار جذب می‌شوند. این موضوع بویژه در دوره‌هایی که ریسک قطعی برق (مانند فصول گرم سال) وجود

دارد، اهمیت بیشتری پیدا می‌کند و صنایع را بر آن می‌دارد تا برای تأمین برق بدون دغدغه خود به بورس انرژی مراجعه کنند.

معاملات برق در بورس انرژی چه تفاوت‌های بنیادینی با معاملات خارج از آن دارد؟

معاملات برق در بورس انرژی سرشار از مزایا برای اقتصاد کشور است. در مقابل، معاملاتی که خارج از این بازار منسجم و شفاف انجام می‌شود، غیراقتصادی، غیرشفاف و مستعد ایجاد رانت و دسترسی‌های ویژه است. در آن فضا، کشف قیمت به صورت منصفانه صورت نمی‌گیرد و قراردادهای انواع ریسک‌های حقوقی و اجرایی همراه هستند. بورس انرژی با ارائه بازاری تنظیم‌شده، شفاف و کارا، تمامی این معایب را حذف کرده و بستری منصفانه برای خرید و فروش فراهم می‌آورد. به همین دلیل، هدفگذاری برنامه هفتم پیشرفت نیز در راستای توسعه هرچه بیشتر معاملات برق در بورس انرژی تعریف شده است.

نقش کارگزاری‌ها و سایر نهادها در معاملات بورس انرژی چیست؟ کارگزاری‌ها نقش کلیدی در ایجاد دسترسی برای خریداران و فروشندگان جهت انجام معامله در بورس انرژی ایفا می‌کنند. تمامی خرده‌فروش‌ها، عرضه‌کنندگان، خریداران و صنایع برای خرید و فروش برق در بورس باید از طریق کارگزاران عضو بورس انرژی اقدام کنند. علاوه بر این، نهادهای تخصصی دیگری نیز در این بازار فعالیت می‌کنند، مشابه آنچه در بازار سرمایه شاهد تنوع نهادهای مالی هستیم. شرکت‌های خرده‌فروشی و شرکت‌های تجمیع‌کننده در حوزه برق، از جمله فعالان نهادی تخصصی در بازار برق هستند که آنها نیز فعالیت خود را از طریق کارگزاران عضو بورس انجام می‌دهند. از سوی دیگر، تغییرات قیمتی در بورس انرژی مطابق شرایط اقتصادی

اولین اقدام و شرایط لازم برای خرید برق از بورس انرژی چیست؟ نخستین گام برای ورود به معاملات برق در بورس

انرژی، داشتن کد بورسی است. با داشتن این کد، شخص قادر به ثبت سفارش خرید خواهد بود. با این حال، شرط مهم برای تحویل فیزیکی برق خریداری‌شده، داشتن فیدر اختصاصی است. به این معنا که شرکت‌های مدیریت شبکه توزیع باید بتوانند خریدار را به صورت مشخص شناسایی کنند تا برق را به او تحویل دهند. ایجاد این فیدر هزینه زیادی ندارد و بویژه برای واحدهای صنعتی، تجاری، مجتمع‌های بزرگ و آپارتمان‌ها که امکان مدیریت مصرف مستقل دارند، اقدامی مقرون به‌صرفه و عملی است.

ساز و کار معاملاتی و نحوه کشف قیمت در بورس انرژی چگونه است؟

معاملات برق در بورس انرژی در سه تابلو اصلی شامل عادی، سبز و آزاد سازماندهی شده و بر اساس دستورالعمل‌های مصوب شورای عالی بورس و سازمان بورس انجام می‌شود. سازوکار حاکم بر بازار، مبتنی بر عرضه و تقاضا است. طرفین عرضه و تقاضا میزان و قیمت مدنظر خود را در قالب سفارش معاملاتی به سامانه ارسال می‌کنند و در فرآیند کشف قیمت، نرخ نهایی تعیین می‌شود. به این ترتیب، فرمول محاسبه مشخصی برای قیمت وجود ندارد و قیمت‌ها منعکس‌کننده شرایط واقعی اقتصاد در حوزه‌های برق، هیدروکربوری و آب هستند.

هدف از راه‌اندازی معاملات برق در بورس چیست؟

هدف از راه‌اندازی معاملات برق، افزایش کارایی، منصفانه بودن و شفافیت سازوکارهای معاملاتی است. در واقع این

نوع معاملات ریسک‌های مرتبط با اجرا را کاهش داده و عدم تقارن اطلاعاتی میان فعالان بازار را از بین می‌برد.

شرکت‌کنندگان این بازار چه کسانی هستند؟

حاضرین در این بازار فعالان حوزه برق هستند؛ صنایعی که خریداران برق هستند از یک طرف و عرضه‌کنندگان برق، نیروگاه‌ها و شرکت‌های توزیع از سمت دیگر در این بازار حضور دارند. در واقع خریداران، صنایع و هر فردی که در زمینه عرضه یا تقاضای برق فعالیت می‌کند، در این بازار حضور دارد.

برق منطقه‌ای و مدیریت شبکه برق چگونه از خرید شرکت‌ها مطلع می‌شوند؟

برق منطقه‌ای و مدیریت شبکه برق از طریق «سامانه تخصیص» که به صورت یکپارچه و هماهنگ بین بورس انرژی و شرکت مدیریت شبکه وجود دارد، خرید و فروش‌ها را مدیریت می‌کند و می‌تواند از میزان قابل عرضه بار و روند تسویه و تأدیه انرژی مطلع شوند.

حجم برق خریداری شده توسط شرکت‌ها زمان‌بندی مشخصی دارد؟

در بازار گواهی‌های متفاوتی وجود دارد؛ به طوری که مثلاً گواهی در قالب گواهی سپرده تجدیدپذیر وجود دارد که اعتبار آن یک ساله است یا اینکه این برق در قالب‌های دیگر نیز قابل خرید است. از سوی دیگر، قراردادهای آتی برق و قراردادهای مشتقه برق نیز در این بازار وجود دارد. بنابراین تنوع ارائه از یک ماه تا یک سال وجود دارد.

عملکرد و میزان استقبال از معاملات برق در بورس انرژی چگونه ارزیابی می‌شود؟

آمارها حاکی از استقبال بسیار خوب و قابل توجه فعالان صنعت برق و صنایع خریدار از این بازار است. شاهد رشد چند برابری در حجم و ارزش معاملات در حوزه برق سبز و آزاد هستیم به طوری که تاکنون طی سال جاری بالغ بر ۲۳ میلیون مکاوالت ساعت انرژی برق در بورس انرژی معامله شده و ارزش معاملاتی آن به بیش از ۱۱۰ هزار میلیارد تومان می‌رسد. از نظر حجم معاملات، حدود ۹۰ درصد مربوط به تابلوی عادی بورس است و باقی‌مانده در تابلو سبز و آزاد بورس انرژی معامله شده است، اما از نظر ارزش معاملاتی، با توجه به اقتصادی بودن قیمت برق در تابلوهای سبز و آزاد، این دو تابلو سهم بسیار بیشتری در ارزش کل معاملات دارند. رشد چند برابری حجم و ارزش معاملات در این حوزه‌ها گویای عملکرد موفق آن است.

فدنی فولاد خوزستان؛ برترین طرح سمپوزیوم فولاد ۱۴۰۵

● پروژه فناوریانه «فدنس» شرکت فولاد خوزستان در آخرین روز بیست‌وهشتمین سمپوزیوم فولاد ایران، به‌عنوان برترین طرح این رویداد انتخاب شد؛ موفقیتی که برای دومین سال پیاپی، نام فولاد خوزستان را در میان برگزیدگان طرح‌های فناوریانه سمپوزیوم فولاد قرار می‌دهد. ● فدنس، پودر وزن‌افزای سیمان حفاری چاه‌های نفت است که با استفاده از پسماندهای فولادی و تکیه بر دانش فنی متخصصان فولاد خوزستان توسعه یافته و در تثبیت شرایط چاه‌های عمیق نفتی کاربرد دارد.

● توسعه این محصول از نمونه‌های آزمایشگاهی آغاز شد و به تولید نیمه‌صنعتی حدود ۱۵۰ تن رسید. فدنس در تعدادی از چاه‌های نفت، در شرایط واقعی عملیاتی، ارزیابی شد و تأییدیه‌های شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب را دریافت کرد. ● فولاد خوزستان سال گذشته نیز با پروژه بومی‌سازی چسب جایگزین بنتونیت، عنوان طرح برتر جشنواره فولاد سبز را در بیست‌وهفتمین سمپوزیوم فولاد ایران کسب کرده بود.

KSC
شرکت فولاد خوزستان

